

Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola
2370 Dabas, Iskola u. 1.
OM: 037750
Tel.: +3629360396
E-mail: iskola@klai.hu

HATÁRTALANUL!

Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola

7. évfolyam

“Amikor kimondom ezt a szót, hogy "Erdély",
ebben benne van minden:
a szívem, a lelkem, az agysejtjeim molekulái,
mindaz, ami voltam, vagyok és leszek,
tulipános bölcsőmtől a kopjafáig.”

Wass Albert

Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola
2370 Dabas, Iskola u. 1.
OM: 037750
Tel.: +3629360396
E-mail: iskola@klai.hu

Előkészítő szakasz

A Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola hetedik évfolyamos osztályai az idei, 2022/23-as tanévben is megrendezhették "Határtalanul!" tanulmányi kirándulásukat a sikeres pályázati elbírálás után.

A program első körös hirdetése már a tavalyi tanévben, spontán módon kezdődött, mikor az akkori hetedikesek frissen hazatérve elmesélték élményeiket az akkori hatodikos osztályoknak, hogy elképzelhessék, mi minden vár rájuk a következő tanévben.

A 2022/23-as tanév elején végül elindult az igazi népszerűsítés már rögtön az első iskolai napokon az érintett tanulók körében, illetve az első szülői értekezleteken a szülők körében. Az érdeklődés nagy volt, a 7. évfolyam alig várta, hogy ilyen nagyszabású emlékeket gyűjthessen.

2023.02.07.

Az előkészítő szakasz első konkrét programja a hivatalos szülői tájékoztató volt, amelyet a projekt felelőse, Tamás Roland igazgató úr tartott. Ezen az alkalmon a résztvevő diákok szülei részletes információt kaptak a pályázat céljáról, a feladatokról, az utazás tervezett útvonaláról, a szállás és az utazás feltételeiről, valamint a napi programokról és a házirendről. A szállásként szolgáló Derzs Panziót fényképek és egy rövid kisfilm segítségével is megismerhették. Emellett a korábbi évek során készült fotók segítségével betekintést nyerhettek azokba a gyönyörű helyszínekbe, amelyeket az idei program során várhatóan felkeresünk.

2023.02.20.

Február 20-án közös megbeszélést tartottunk a programban részt vevő tanulókkal, az igazgató úrral és a kísérő pedagógusokkal. A találkozó egyik célja az volt, hogy választ adjunk a felmerülő kérdésekre, másrészt pedig, hogy közösen ötleteljünk azon, milyen ajándékkal kedveskedjünk annak az iskolának, amely vendégül lát majd bennünket.

Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola
2370 Dabas, Iskola u. 1.
OM: 037750
Tel.: +3629360396
E-mail: iskola@klai.hu

A program részeként ugyanis azt tervezzük, hogy ellátogatunk egy Erdővidéken, Barót környékén működő általános iskolába, ahol diákjaink megismerkedhetnek a hetedik évfolyamos tanulókkal. Bízunk benne, hogy ez a találkozás tartós barátságok kialakulásához vezet, és az utazást követően is élő kapcsolat marad fenn közöttük, ezzel is erősítve a közösségi összetartozás élményét.

2023.04.03-04.

Az előkészítő szakasz záró eseményei a március elején megtartott tájékoztató órák voltak. A diákok korábban már megkapták azokat a településeket, helyszíneket, tájegységeket és nevezetességeket, amelyeket az út során várhatóan érintünk vagy felkeresünk. Feladatuk az volt, hogy ezekhez kapcsolódóan önállóan kutassanak, információkat gyűjtsenek, majd egyoldalas írásos beszámolót készítsenek. A foglalkozások az elkészült munkák összegyűjtésével kezdődtek.

Ezt követően iskolánk egyik történelemtanára – aki korábban már több alkalommal részt vett a programban – tartott előadást Erdővidék történelmi háttéréről. A tanulók térképek és digitális eszközök segítségével követhették végig azokat a történelmi folyamatokat, amelyek Erdély Magyarországtól való elszakadásához és Romániához csatolásához vezettek.

A következő alkalmon földrajztanár kollégánk ismertette a célterület földrajzi jellemzőit. A tanulók térképen követték végig az utazás tervezett útvonalát, megismerkedtek a célállomások elhelyezkedésével, egymáshoz viszonyított távolságával. Az előadások során a diákok végig fegyelmetten, figyelmesen dolgoztak, és nyitottan fogadták az elhangzott információkat.

A foglalkozások zárásaként kérdésekkel ellenőriztük, mennyire sikerült elsajátítaniuk az ismereteket.

A tanulók visszajelzései alapján bizakodóan és elégedetten fejeztük be az előkészítő szakaszt.

Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola
2370 Dabas, Iskola u. 1.
OM: 037750
Tel.: +3629360396
E-mail: iskola@klai.hu

Kirándulás

2023.04.24.-29.

1.nap

Április 24-én kora hajnalban, 5:45-től kezdtek gyülekezni a Határtalanul! program résztvevői – a diákok, szülei és a kísérő pedagógusok. A csomagok elpakolása, a létszámellenőrzés és az elmaradhatatlan búcsúzkodások után kis késéssel, 6:15-kor útnak indultunk Erdély felé, célállomásunk, Barót irányába.

A korai indulás miatt a buszon hamar elcsendesedett a társaság, így amikor első megállónkhoz, Kenderesre – az I. világháborús emlékműhöz – érkeztünk, néhány tanulót még fel kellett ébreszteni. Azonban az emlékmű történelmi jelentőségéről szóló előadást már figyelmesen hallgatták, és a koszorúzást is méltóságteljes komolysággal kísérték.

Következő megállónk a festői Királyhágó volt, melyet gyakran Erdély kapujaként emlegetnek. Itt nemcsak a lenyűgöző panorámában gyönyörködhettünk, hanem megörökítettük az élményt: sok egyéni és csoportos fotó is készült a háttérben elterülő tájjal.

Az út következő szakaszában ismét buszra szálltunk, és a tanulók előadásait hallgattuk azokról a településekről és nevezetességekről, amelyek mellett elhaladtunk – többek között Nagyváradról, Kolozsvárról, Farkaslakáról és Székelyudvarhelyről.

Egy újabb megálló Szováta volt, ahol megcsodáltuk a híres Medve-tavat, s körbe is sétáltuk azt. Egy diák előadásából megtudhattuk, hogy a tó egy beomlott víznyelőből alakult ki, különleges sótartalma miatt pedig a víz felszínén lebegni is lehet – ennek köszönhetően kapta az „erdélyi Holt-tenger” elnevezést.

Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola
2370 Dabas, Iskola u. 1.
OM: 037750
Tel.: +3629360396
E-mail: iskola@klai.hu

Az utolsó állomás Farkaslakán Tamási Áron emlékműve volt, amelynél tiszteletünk jeleként koszorút helyeztünk el.

A megemlékezést követően továbbindultunk, és az esti órákban megérkeztünk baróti szálláshelyünkre, a Derzs Panzióba. A szobák elfoglalása után rövid pihenő következett, majd mindenki nyugovóra tért, hogy kipihenten vágassunk bele a következő nap programjaiba.

2. nap

Második napunk sok mozgással telt, hisz a finom és kiadós reggeli után Brassó környékét fedeztük fel. Először a Drakula kastélyt pillantottuk meg, ami csodálatos látványt nyújtott, hisz a kastély magas, meredek sziklán áll, vastag kőfalakkal és több tornyával. Látogatásunk során megtekintettük a vár termeit, régi fegyvereket, bútorokat és történelmi kiállításokat.

A hely különleges atmoszférája és történelmi jelentősége miatt érdekes élmény volt. Mivel Drakula várában nem féltünk, ezért bemerészkedtünk a szomszédos „rémségek házába”, ahol azért már fel kellett kötnünk a nadrágunkat.

Töröcsvár után Brassó nagyvárosba érkeztünk, ahol a szászok hatalmas templomába látogattunk, a Fekete-templomba, majd utána egy kis szabad programmal ütöttük el az időnket.

Fáradtam teli élményekkel értünk haza kora este, ahol egy finom vacsorával vártak már minket. Este sok-sok közös és szép élményekkel tértünk nyugovóra.

3.nap

A harmadik napunk is mozgalmasra sikerült, hisz a reggeli betevő után talán a legjobban várt program következett, a helyi diákokkal való találkozás, ismerkedés és játék. A Nagyajtai iskolában már nagy izgalommal vártak minket, hisz nem olyan régen csatlakoztak a programhoz. A bemutatkozások és

Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola
2370 Dabas, Iskola u. 1.
OM: 037750
Tel.: +3629360396
E-mail: iskola@klai.hu

az előadások után játékkal telt a délelőttünk, hiszen fociztunk, pingpongoztunk. A sok nevetés után gyorsan éhesek lettünk, így hazafelé vettük az irány ebédelni.

Ebéd után Kisbacon felé vettük az irányt. Kisbacon neve szorosan kapcsolódik a nagy meseíróhoz, Benedek Elekhez. Első megállónk ezért a neki állított szobor volt, ahol iskolánk nevével ellátott nemzeti színű szalagot helyeztünk el.

Ezután a helyi, utolsó működő vízimalomhoz indultunk, amelyet a tulajdonosáról, Fülöp Jakabról Fülöp-malomnak hívnak a helyiek. A háromszintes épületet jelenleg is leszármazottai működtetik, és a tetőgerendába vésett évszám szerint a malom már 1835 óta működik. Ma is járnak ide búzát és egyéb gabonát őröltetni mind a környékbeli, mind távolabbról érkezők.

Következő állomásunk a közeli Benedek Elek Emlékház volt, ahol érdekesítő összefoglalót hallhattunk a meseíró életéről és haláláról. Megismertük az 1906-ban épült klasszicista udvarház történelmi jelentőségét is.

Este egy igazi csodával találkoztunk, hiszen az udvarhelyi néptáncműhely mutatta be a csodálatos táncos remekművét. Nagy csodálattal nézhettük végig, ahogy a lábaik járták a táncot.

4.nap

Negyedik napunkon szép időt kihasználva ismét a természet felé indultunk kirándulni és túrázni.

Előtte azonban megálltunk Sütő István bútorfestő otthonánál, ahol megismertük a Sütő család bútorfestő és fafaragó hagyományait, valamint megcsodáltuk az általuk készített és gyűjtött népi bútorokat, és megtudtuk ezek jelentőségét.

Ezután a Vargyasi Unitárius Templom mellett lovaskocsira szálltunk, és megkezdjük izgalmas utazásunkat, először a településen, majd a természetben keresztül a Vargyas-szoros bejáratáig.

A szekerezés után mintegy 4 kilométeres túra várt ránk, amely során jelentős állomás volt az Orbán Balázsról elnevezett barlang, ahol kiselőadást hallgattunk a szorost alakító Vargyas-patakról, az

ötszintes barlangrendszeréről, valamint Orbán Balázs magyar író, néprajzkutató és fotográfus életéről és munkásságáról.

5.nap

A Határtalanul! program ötödik napját a természet felfedezése, a kirándulás és a túrázás határozta meg. A kora reggeli ébresztőt követően egy bőséges reggelivel indítottuk a napot, majd hamar útnak indultunk a Szent Anna-tó irányába. Az enyhén szállingózó márciusi hóesés különleges, varázslatos hangulatot adott az egész napnak. A Szent Anna-kápolnánál egy felkészült tanuló előadásából megismerhettük a tó keletkezéséhez fűződő legendát is.

Ezután a közeli Mohos-tőzeglápot látogattuk meg, amely a vulkáni kráter másik oldalán található. A diákok fegyelméletten haladtak végig a pallókkal kijelölt tanösvényen, figyelmesen hallgatták túravezetőnket, és bátran tettek fel kérdéseket az őket mélyebben érdeklő témákkal kapcsolatban.

A nap következő állomása a torjai Büdös-barlang volt. Bár ekkorra már érződött a fáradtság a csoporton, a diákok kitartóan, lelkesen vettek részt a túrán. Felkapaszkodtunk a barlanghoz, ahol buborékfújók segítségével érdekes természeti jelenséget figyelhetek meg: a talajt borító szén-dioxid réteget.

A nap zárásaként az Apor lányok feredőjét is útba ejtettük. A hűvös időjárás ellenére többen is kipróbálták a gyógyhatású forrást – a bátrabbak kezüket vagy lábukat is belemerítették a vízbe.

6.nap

Utolsó, hatodik napunk a hazautazásról szólt, amit meglehetősen korán kezdtünk meg. Ennek ellenére volt még energiánk fontos megállókat tenni, például Fehéregyházán, ahol Petőfi Sándor emlékművénél koszorút helyeztünk el.

Következő állomásunk Segesvár volt, ahol megcsodáltuk a híres Óratornyot. Nem csak kívülről belülről is csodálatos volt, de talán a legszebb a panoráma volt. Ezután egyenesen hazafelé, Dabas

irányába indultunk, és eseménytelen utazás után élményekkel gazdagon, kellemes fáradtsággal érkeztünk haza.

Értékelő szakasz

2023.06.07.

Két osztály közösen látogatott el a Dabas-Sáriban található Országzászló Emlékhelyhez. A megemlékezés során az egyik diák kiselőadást tartott az emlékmű jelentőségéről és a trianoni döntés történelmi háttéréről. Ezt követően két tanuló közösen szavalt verset, majd az esemény a Székely himnusz közös eléneklésével zárult.

2023.06.12.

Ahogy az iskolaév a végéhez közeledett, már csak egy bemutató órát szerveztünk az iskolánk jelenlegi hatodikos – leendő hetedikes – osztályai számára. A foglalkozáson képekkel illusztrálva idéztük fel a Határtalanul! program keretében Erdélyben töltött hat nap eseményeit. A programban részt vevő diákok és kísérő pedagógusok közösen értékelték a tanulmányi kirándulást, és az esténként írt útinaplók segítségével élménybeszámolót tartottak.

Külön hangsúlyt kapott a Nagyajtai iskolában tett látogatás tapasztalatai. A tanulók elmondták, milyen nagy élményt jelentett számukra, hogy találkozhattak kinti kortársaikkal, akiktől sok szeretetet és figyelmet kaptak. Többen azt is megemlézték, hogy az ott született kapcsolatok a mai napig élnek. Kiemelték idegenvezetőnk szerepét is, aki fáradhatatlan munkájával, odafigyelésével és jelenlétével nemcsak a kirándulást tette gördülékennyé, hanem jelentős segítséget nyújtott a pedagógusoknak is. A hatodikos tanulók érdeklődéssel hallgatták a beszámolót, és többen is kifejezték reményüket, hogy a következő tanévben ők is részesei lehetnek a Határtalanul! programnak. Az óra végén a diákok megköszönték a figyelmet, valamint a kísérő tanárok áldozatos munkáját.

Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola
2370 Dabas, Iskola u. 1.
OM: 037750
Tel.: +3629360396
E-mail: iskola@klai.hu

A projekt legfontosabb tapasztalatai

A 2023-as Határtalanul! program a Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola 7. évfolyamos tanulói számára rendkívül sok élményt, tapasztalatot és tudást nyújtott.

Már az előkészítő szakaszban értékes ismereteket szereztek Magyarország, Erdély és Erdővidék történelméről. A diákok a számukra kijelölt témákhoz önállóan gyűjtöttek anyagot, majd kiselőadásokat készítettek, amelyeket bemutattak osztálytársaiknak. A prezentációkat követően egymás munkáját, valamint saját szereplésüket is értékelték.

A tanulmányi kirándulás során a tanulók fegyelmezett, érett hozzáállást tanúsítottak. Figyelemmel követték a pedagógusok útmutatásait, érdeklődve hallgatták az idegenvezetőket, és aktívan jegyzeteltek. A nap végén úti naplójukba gondosan rögzítették az aznapi élményeket, tapasztalatokat.

A megemlékezések alkalmával – koszorúzáskor és nemzeti színű szalagok elhelyezésekor – méltó módon képviselték iskolánkat, tisztelettel adózva történelmünk nagy alakjai előtt. A reggeli szobaszemlék során a tanulók rendezett környezetet tartottak fenn, felelősségteljesen vigyáztak holmijaikra. Az esti kvízeken pedig kimagasló teljesítményt nyújtottak, sokszor olyan részletekre is pontosan emlékezve, amelyekre a pedagógusok sem számítottak.

A Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola 7. évfolyam tanulói a 2022/23-as tanévben példamutatóan képviselték iskolánkat és hazánkat. Hálásak vagyunk a támogatásért, amely lehetővé tette, hogy részt vehessünk ezen a tudásban és élményekben gazdag utazáson, a nemzeti összetartozás jegyében.